

Όταν οι Αιγύπτιοι διέπλευσαν την Ερυθρά Θάλασσα When the Egyptians sailed on the Red Sea

ΓΑΛΛΙΑ / FRANCE, 2009, 92'

σκηνοθεσία / director: STEPHANE BEGOIN
παραγωγή / production: SOMBRERO & CO.

Η ιστορία μιας εξαιρετικής ανθρώπινης και επιστημονικής περιπέτειας που μας μεταφέρει στον κόσμο των Αιγυπτίων, 3.500 χρόνια πριν.

Στους τοίχους του ναού Ντέρ ελ-Μπάχρι στο Λούξορ, μια ανάγλυφη παράσταση έχει εξάψει ιδιαίτερα το ενδιαφέρον των Αιγυπτιολόγων. Απεικονίζει πέντε πλοία που ανοίγουν πανιά για τη μακρινή χώρα της Πουντ, με διαταγή της βασίλισσάς τους, της πανίσχυρης Χατσεψσούτ. Ήταν άραγε οι Αιγύπτιοι ένας μεγάλος ναυτικός λαός;

Μια ομάδα αρχαιολόγων αποφασίζει να εξακριβώσει αυτή τη θεωρία, κατασκευάζοντας ένα πλοίο πανομοιότυπο με εκείνα που είχαν κατασκευάσει οι αρχαίοι Αιγύπτιοι.

The tale of an extraordinary human and scientific adventure. An adventure in which we are plunged into the world of the Egyptians, 3.500 years ago.

On the walls of the Deir el-Bahari temple in Luxor, a certain bas-relief has particularly intrigued Egyptologists. It depicts 5 boats setting sail for the distant land of Punt, ordered by their queen, the powerful Hatshepsut. Could the Egyptians have also been a great sea-faring people?

To test this theory, a team of archaeologists decided to research the matter by building a boat identical to the ones the Egyptians had made.

Σμιλεύοντας τον άνθρωπο

Η εξέλιξη της γυναικείας μορφής στην αρχαία ελληνική γλυπτική

Sculpting the human figure–The female figure through the ancient greek sculpture

ΕΛΛΑΔΑ / GREECE, 2009, 28'

σκηνοθεσία / directors: ΠΑΝΟΣ ΠΑΠΠΑΣ, ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ /
PANOS PAPPAS, DESPOINA CHARALAMBOUS

παραγωγή / production: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ (ΥΠ.Ε.Π.Θ.)/
GREEK EDUCATIONAL TV (MINISTRY OF EDUCATION)

Ο ιδιαίτερος παράγοντας που διακρίνει τη γυναικεία απεικόνιση στην αρχαία ελληνική γλυπτική είναι το ένδυμα και ο τρόπος που αυτό αφήνει να φανεί το γυναικείο σώμα δια μέσου των αιώνων. Από τις ντυμένες κόρες της αρχαϊκής εποχής μέχρι τις ημίγυμνες Αφροδίτες των κλασικών χρόνων και το ρεαλισμό των ελληνιστικών χρόνων, η μορφή των γυναικών εξελίσσεται, είτε πρόκειται για θεές, είτε για κοινές θνητές.

Εξάλλου, στην αρχαία Ελληνική γλυπτική, η απεικόνιση των θεών δε διαφέρει απ' αυτήν των απλών ανθρώπων, ούτε ως προς το μέγεθος, ούτε ως προς το κάλλος ή την πνευματικότητα.

Η ματιά του θεατή ταυτίζεται με τη ματιά μας ομάδας σπουδαστών που αποτυπώνουν ζωγραφίζοντας τα μυστικά και τις λεπτομέρειες μιας μεγάλης καλλιτεχνικής έκφρασης, που επέδρασε καθοριστικά σε όλη την μεταγενέστερη ιστορία της τέχνης.

The garment and the way it shapes the body through the centuries, is the special element that characterizes the depiction of the female figure in the ancient greek sculpture. From the dressed Kores of the Archaic period, to the half-naked Aphrodites of the Classical period and the realism of the Hellenistic period, the female figure is evolving, either it represents goddesses or ordinary mortals.

Nevertheless, in ancient Greek sculpture, the depiction of gods does not differ from that of ordinary people, in size, beauty or spirituality.

The viewer follows a team of students, who reflect, with their paintings, the details and secrets of a great artistic expression, that played an important role to the development of art in the following years.

Το Καρτέλ του Μπρούντζου. Άνθηση του Εμπορίου στη Μεσόγειο The Bronze Cartel – Trade flourishing in the Mediterranean

ΓΕΡΜΑΝΙΑ / GERMANY, 2008, 42'

σκηνοθεσία / director: FRANZ LEOPOLD SCHMELZER, GERHARD REKEL
παραγωγή / production: ILONA GRUNDMANN PRODUCTION (for ZDF)

Το εμπόριο ευγενών μετάλλων αποτέλεσε από την αρχαιότητα έναν κλάδο με αποτελεσματικές μεθόδους εξόρυξης, περίπλοκες τεχνικές τήξης και οργανωμένα συστήματα διανομής. Από το 1800 π.Χ. περίπου, ανθούσε σε στεριά και θάλασσα ένα άρτια οργανωμένο δίκτυο διακίνησης προϊόντων στα μεγαλύτερα λιμάνια της Ανατολικής Μεσογείου.

Μεγάλη ζήτηση είχαν πολύτιμα αγαθά όπως το ελεφαντόδοντο, το κεχριμπάρι, ο χρυσός, η πορφύρα, τα μπαχάρια, ακόμη και το αλάτι. Τα πλέον περιζήτητα όμως εμπορικά προϊόντα στον τότε γνωστό κόσμο ήταν ο κασσίτερος και ο χαλκός. Από αυτές τις δύο πρώτες ύλες, οι ευρηματικοί σιδηρουργοί της εποχής έφτιαξαν ένα κράμα: τον πολύτιμο μπρούντζο.

Το ευγενές αυτό μέταλλο έφερε μοναδική οικονομική άνθηση. Η θριαμβευτική πορεία του ξεκίνησε από την Αίγυπτο, όπου η κατασκευή εργαλείων για τα μεγάλα οικοδομικά έργα σε όλη τη χώρα απαιτούσε τεράστιες ποσότητες του νέου μετάλλου. Ο θρυλικός φαραώ Ραμσής Β' ίδρυσε την πρώτη μονάδα παραγωγής μπρούντζου στην ιστορία της ανθρωπότητας, όπου καθημερινά γινόταν η επεξεργασία εννέα περίπου τόνων χαλκού και κασσίτερου.

Η άνθηση του εμπορίου στην Ευρώπη έφερε πρόοδο και ευημερία, παράλληλα όμως άνοιξε το δρόμο στις απάτες, τις επιδρομές και τους πολέμους. Η οικονομική άνθηση έδειξε τη σκοτεινή πλευρά της και σκόρπισε το χάος στην ανθρωπότητα. Ο αγώνας για την κυριαρχία των σημαντικότερων εμπορικών πόλεων ανήκει στα πιο ζοφερά κεφάλαια της περιόδου και σηματοδοτεί την αρχή του τέλους της Εποχής του Χαλκού.

Since antiquity, the fine metal trade was a sector with efficient extraction and fusion techniques, and well organized distribution systems. Around 1800 B.C., a well-designed network of product distribution was flourishing in the biggest ports of the eastern Mediterranean.

Precious materials, such as ivory, amber, gold, purple, spices, even salt, were in great demand. The most popular commercial goods of the known world were tin and copper, and from their mixture came the precious bronze.

That fine metal led to a unique economic growth. Its triumphant course begun from Egypt, where there was a need for large quantities of the new metal, to make tools for the big construction works in the whole country. The legendary pharaoh Ramses II established the first bronze construction unit in history, where roughly nine tones of copper and tin were processed daily.

The flourish of trade in Europe led to progress and prosperity, but it has also been the cause of impostures, raid attacks and wars. Economic growth had its dark side and led humanity into chaos. The battle for dominance between the most important commercial cities figures among the darkest pages of the period's history and marks the beginning of the end of the Bronze Age.

Ο Μίλλερ της Νεμέας The Miller of Nemea

ΕΛΛΑΔΑ / GREECE, 2009, 52'

σκηνοθεσία / director: ΛΕΝΑ ΒΟΥΔΟΥΡΗ / LENA VOUDOURI

παραγωγή / production: CINETIC

Τι είναι μύθος; Μύθος είναι, κατά μία εκδοχή, αυτό που δεν συνέβη ποτέ, αλλά συμβαίνει αιώνια. Και αυτούς τους μύθους «έσκαψε» ο Αμερικανός αρχαιολόγος Στέφαν Μίλλερ, ομότιμος καθηγητής Κλασικής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Καλιφόρνιας-Μπέρκλεϊ, όταν έφτασε, τριάντα χρόνια πριν, σ' ένα φτωχό ορεινό χωριό της Κορινθίας με βαρύ όνομα: Αρχαία Νεμέα.

Γνωστός ιερός τόπος της αρχαιότητας με πανελλήνιους αγώνες, Σταυροδρόμι όπου συναντούνται μυθικές βασίλισσες, όπως η Υψιπύλη της Λήμνου, οι ηρωικοί και τραγικοί «Επτά επί Θήβαις» στο δρόμο για την Θήβα, και απ' όπου ένας ήρωας σαν τον Ηρακλή ξεκινά τους Άθλους του.

Όμως, τον καθηγητή Μίλλερ τον ενδιαφέρουν επίσης οι σύγχρονοι μύθοι που αναδιπλώνονται πίσω από τους αρχαίους. Οι μύθοι-ιστορίες των απλών ανθρώπων, που γίνανε τεχνίτες ανασκαφών και μαζί του βρήκαν το αρχαίο Στάδιο, παλαιοχριστιανικά νεκροταφεία, ιερά και κτερίσματα των χορηγών, Αμερικανών, Ελληνοαμερικανών και Ελλήνων που χτίσανε ένα σύγχρονο Μουσείο και αναστηλώνουν τον Ναό του Δία. Και όλοι μαζί παίρνουν θέση στο Στάδιο, με γυμνά πέλματα και χλαμύδες, για να αναμετρηθούν με τους αρχαίους μύθους, στην Αναβίωση των Νεμεακών Αγώνων.

What's a legend? In a way it's something that didn't actually happened, but it's happening through eternity. These are the legends that the American archaeologist Stephan Miller, professor emeritus of Classical Archaeology at the University of California, Berkeley, "excavated" 30 years ago, when he arrived in a poor mountain village of Corinthia with an important name: Ancient Nemea.

A sacred land, known since Antiquity, where Panhellenic games were taking place. A land where one can find mythical queens such as Queen Ipsipili of Lemnos, the heroic and tragic "Seven Against Thebes" on their way to Thebes and from where Hercules begun his Labors.

Professor Miller is also interested in the modern legends that are hidden behind the ancient ones: the "legendary stories" of everyday people, who became "excavation specialists" and helped him discover the ancient Stadium, old-christian cemeteries, sacred objects and offerings; the sponsors, thanks to whom a modern museum is built and the Temple of Zeus is restored. They all enter the Stadium, barefoot and dressed in *chlamys*, to compete with the ancient legends, for the Revival of the Nemean Games.

Η Μητρόπολη κάποτε: οι αποθήκες του παραποτάμιου λιμανιού της αρχαίας Ρώμης

Metropolis prima. The warehouses of the river port of ancient Rome

ΙΤΑΛΙΑ / ITALY, 2008, 28'

σκηνοθεσία / director: PIETRO DAVIDE JONA LASINIO

παραγωγή / production: CAYARTE NETWORK

Θέμα της ταινίας είναι τα αρχαιολογικά ευρήματα των ανασκαφών που έγιναν στο ιστορικό κέντρο της αρχαίας Ρώμης (το Τεστάτσιο), για τη διαμόρφωση της περιοχής όπου θα κατασκευαστεί η Νέα Αγορά του Τεστάτσιο.

Η ανασκαφή είναι εξαιρετικής σημασίας καθώς αποτελεί σημαντικό έργο αστικής αρχαιολογίας και προσφέρει μια διαχρονική και συνεχή ανασύνθεση της ιστορίας της περιοχής έως τις μέρες μας. Πιο συγκεκριμένα, αποδεικνύει πώς μπορεί να συνυπάρξει αρμονικά το παρελθόν και το μέλλον, αποκαλύπτοντας τον ιστό της αρχαίας πόλης μέσα από τη δημιουργία μιας μοντέρνας κατασκευής.

Η ταινία παρουσιάζει την πραγματική διαδραστική σχέση μεταξύ ενός μουσειακού χώρου και μιας χρηστικής κατασκευής. Το αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός ισχυρού δεσμού μεταξύ των πολιτών και της ιστορικής τους μνήμης.

Η φωνή ενός Ρωμαίου ναύτη που μόλις έπιασε λιμάνι, μας γυρίζει πίσω στο παρελθόν για να γνωρίσουμε την ιστορία αυτής της γωνιάς της πόλης, τους δρόμους που ακολουθούσαν τα πλοία που εκφόρτωναν εδώ τα εμπορεύματά τους και τις διαφορετικές όψεις της περιοχής μέσα στο χρόνο.

The film is about the archaeological findings during the excavations in the old central district of Rome (Testaccio), made in order to prepare the area where the New Testaccio Market will be built.

The excavation has a high value, because it allows to realize a big action of urban archaeology, which gives a continuous diachronic reconstruction of that territory's history, until modern times. In particular it shows how past and present can co-exist in harmony, revealing the old urban tissue through the birth of a modern action. It represents the actual interaction between a museum space and an useful structure. The result is a stronger link between citizens and their historical memory.

Through the voice of a Roman sailor, just arrived ashore, we'll take a leap back into the past, so that we'll know the story of this corner of the city, the routes followed by the ships that unloaded their goods here, and the faces of this district throughout the ages.

Ερευνώντας τη Γη των Νεκρών A Survey in the Land of the Dead

ΓΑΛΛΙΑ / FRANCE, 2008, 52'

σκηνοθεσία / director: DOMINIQUE ADT

παραγωγή / production: 8 ET PLUS, FRANCE 3 PARIS, VIEW GROUP,
KALIMAGO FILMS

Οι παλαιοπαθολόγοι Φιλίπ Σαρλιέ και Αναστασία Τσαλίκη, μας οδηγούν σ' ένα ταξίδι στη γη των νεκρών, των «Πλειόνων» κατά τους αρχαίους Έλληνες. Ξεκινώντας από μια λήκυθο του μουσείου του Λούβρου και φθάνοντας έως το νησί της Δήλου, οι δυο επιστήμονες ερμηνεύουν τη σχέση που είχαν οι αρχαίοι Έλληνες με τους νεκρούς τους.

Η ταινία παρουσιάζει τελετουργίες μαγείας στο νεκροταφείο του Κεραμεικού και δυο σημαντικά μαντεία, άρρηκτα συνδεδεμένα με τον κόσμο των νεκρών: το Νεκρομαντείο στην Ήπειρο και το Τροφώνιο Άνδρο στη Λιβαδιά Βοιωτίας.

Following two paleopathologists, Philippe Charlier and Anastassia Tsaliki, we set out for a survey in the land that the ancient Greeks used to call "the Numerous". From a funeral vase in Louvre as far as Delos Island, the two scientists interpret the relation of ancient Greeks with their dead.

The film presents sorcery practices in the cemetery of Keramikos and two major oracles strongly related with the land of the dead: the Necromanteion in Epiros and the Cave of Trophonios in Livadia, Viotia.